

VIJESTI IZ INOZEMSTVA

GLAZBENICI IZ OSIJEKA U BEČU

Beč, 7. 1. 1996. (IKA) – Hrvatskim vjernicima u Beču, koji se nedjeljom i blagdanom okupljaju na tri mise u crkvi "Am Hof" na blagdan Bogojavljenja, u nedjelju 6. siječnja, pjesmom i svirkom su se predstavili *Djevojački ženski zbor i Stariji tamburaški orkestar Slavenskog tamburaškog društva "Pajo Kolarić"* iz Osijeka. Gosti iz Osijeka, za vrijeme glavne mise, izveli su božićnu misu po pjevanju puka u župnoj crkvi sv. Petra i Pavla, 30-tih godina ovog stoljeća u Osijeku, pod naslovom "Djetešce nam se rodilo". Glazbu je obradio *Julije Njikoš*, orgulje je svirao *Zvonimir Vrbanić*, a zborom je ravnao *Dragutin Stivančević*. Osječki glazbenici posjetili su Hrvatsku misiju u Beču na poziv fra *Krunoslava Kašnara*.

BEČKI MAJSTORSKI TEČAJEVI

Organizatori Bečkih majstorskih tečajeva i ove godine nude mladim umjetnicima vodeće svjetske umjetnike kod kojih mogu polaziti tečajeve u 1996. godini.

David **Bender** i Barbara **Meister** iz New Yorka vodit će tečaj o Mjuziklu. Julija **Hamari** iz Stuttgarta, Francisco **Araiza** iz Meksika i Ileana **Cotrubas** iz Francuske održat će niz tečajeva iz: Opera, Lied i Oratorij. Harvey **Shapiro** iz New Yorka predvodit će tečaj iz violoncella. Zakhar **Bron** iz Moskve/Lübecka održat će tečaj iz violine. Konrad **Ragossnig** iz Beča imat će tečaj gitare. Alexnader **Jenner** i Oleg **Maisen-berg** iz Beča predvode tečaj za glasovir. **Altenberg trio** (C. Schuster, glasovir, A. Ganz, violina i M. Hornstein, violoncello) organiziraju tečaj iz komorne glazbe. Hermann **Baumann** iz Essena imat će tečaj iz roga. Julius **Kalmar** (Beč, Hamburg, Milano) vodit će tečaj za dirigente sa studijem opera.

Prijave za sudjelovanje treba poslati najkasnije do 1. lipnja 1996. Sve obavijesti mogu se dobiti na adresu

Veronika Starha
Hanuschgasse 3
A-1010 Wien
AUSTRIA
Tel. 0222/512 28 85, fax. 0222/512 90 04.

J. K.

PRIKAZI

Miroslav Vuk - Croatia
HRVATSKE BOŽIČNICE
HKD sv. Jeronima (sv. Ćirila i Metoda)
Zagreb, 1995.

Dugogodišnja melografska djelatnost Miroslava Vuka donijela je bogate plodove; ovaj put je to zbirka *Hrvatske božićnice* u kojoj su sabrane popijevke Hrvata iz domovine (u

prvom redu iz sjevernih krajeva: Međimurja, Pomurja, Slavonije) te krajeva gdje oni žive izvan nje (Gradišće, Moravska, Slovačka). U *Predgovoru* autor zbirke kaže: "Otimljući zaboravu značajan dio hrvatskog nacionalnog blaga ne želim ga sačuvati samo kao spomenik prošlosti nego mu i omogućiti život u budućnosti bez koje nema povratka svojim izvorima."

Neke popijevke postoje u više varijanata (inačica); sastavljač se u glazbenom i tekstovnom smislu odlučuje za jednu od njih.

Tri recenzije čine uvod u zbirku. M. Martinjak pod mottom *Neka se s najvećom brigom čuva i promiče blago svete glazbe...* raspravlja o glazbenim obilježjima popjevaka ukazujući pri tome na gregorijansko porijeklo nekih među njima. Dr. S. Težak (*Hrvatske božićnice Miroslava Vuka*) težište stavlja na jezičnu stranu popjevaka zaključujući kako se u njima miješa kajkavština, čakavština i štokavština, a također i ekavski i ikavski govor. Dr. J. Skok (*Traganja za prazvorima hrvatske riječi i glazbe*) iznosi obilježja melografskog rada M. Vuka i obrazlaže njegovu motiviranost za taj rad.

Zbirka sadrži 210 popjevaka (od nekih su navedeni samo tekstovi jer im je napjev zajednički s nekom drugom popijevkom). Sadržajno se dijele na adventske, božićne, "evangelijume", "spričavanja" i "koljanske" (kolendarske). Evangelijumi su na hrvatski jezik prepjevana evanđelja, a spričavanja govore o životima svetaca; u zbirci su, dakako, samo ona koja se odnose na svece čiji su blagdani u razdoblju od Adventa do Korizme. Osamnaest adventskih i tridesettri božićne popijevke nalaze se i u nekim ranije objavljenim zbirkama I. Golčiča (v. *Sv. Ceciliju* br. 4., 1995). Razlike su kod pojedinih popjevaka u tonalitetu te u donošenju popijevke u obradi ili bez nje.

Najvažnije zbirke, koje su izvori objavljenih popjevaka u ovoj zbirci, su tri izdanja *Cithare octochorde* (1701., 1723. i 1757.) i *Vinac bogoljubnih crkvenih pisamah* o. Marijana Jaića (1850.). Velik broj popjevaka zabilježio je M. Vuk u krajevima gdje žive Hrvati. Za neke su popijevke poznati i skladatelji (npr. Josip Vallinger, Dragutin Hruza, Andrija Lesinger). Napomene o skladateljima kao autorima pojedinih popjevaka trebalo bi dopuniti podatkom da je 1849. u Beču objavljena *Knjiga bogoljubnosti karstjanske, sadržavajuća pobožnih molitvah i pesmah vezbanje* o. Fortunata Pintarića. Tamo se nalazi i popijevka *Detešce nam se rodilo* pa ju je međimurski školnik Georg Spindler 1892. mogao samo harmonizirati, ali ne i skladati s istim napjevom. Kako je u Pintarićevoj zbirci i popijevka *Čestit svijetu*, znači da se ona pojavila ranije nego u Jaićevoj zbirci (1850.). F. Ks. Kuhač u svojoj knjizi *Ilirski glazbenici* obje popijevke pripisuje Pintariću. Ako bi tvrdnju o Pintarićevu autorstvu tih popjevaka možda i trebalo uzeti s oprezom, ne treba ipak Pintarića isključiti kao mogućeg njihova skladatelja.

Napomene o autorima i izvorima popjevaka navedene su u posebnom poglavlju na kraju knjige. Možda bi za korisnika zbirke bilo prikladnije da se te napomene nalaze uz note svake popijevke kao što i povijesni podaci o nekim zbirkama i njihovim sastavljačima prethode notnim zapisima. Nije spretno što su kontinuirano numerirane popijevke i te tekstovne jedinice.

Ove primjedbe, isključivo tehničko-prakticističke naravi ne umanjuju, dakako, veliko značenje koje ima objavljivanje takve zbirke u kulturi hrvatskog naroda. Može nas radošću ispuniti vijest da M. Vuk priprema još dvije knjige starih hrvatskih crkvenih popjevaka.

Nikša NJIRIĆ